

**Н.Є. Рак, аспірант Львівського інституту банківської справи
Університету банківської справи НБУ**

ЕКОНОМІКА ЗНАНЬ: СУТНІСТЬ І ФАКТОРИ УПРАВЛІННЯ ЗНАННЯМИ

Сьогодні здатність до генерації, використання та розповсюдження нових знань є основою національної конкурентоспроможності та базовою передумовою прискореного інтенсивного соціально-економічного зростання. Провідні країни світу сформуvalи інноваційну модель суспільного розвитку, яка базується на інтенсивному продукуванні та використанні нових знань, за рахунок втілення яких в освіті, технологіях, організації виробництва, товарах на сьогодні досягається від 70 до 85 % приросту їх ВВП. У двадцяти розвинутих країнах, де працюють 95 % вчених світу, прибуток на душу населення щорічно збільшується на 200 дол. США.

В Україні поки що зберігається інша тенденція. За 17 років незалежності, всупереч очікуванням, економіка за якісними показниками розвитку ще більше відстала від передових країн Заходу. Серед 125 країн світу Україна за станом на 2007 рік за індексом глобальної конкурентоспроможності, який був розрахований Всесвітнім економічним форумом, посіла 73-тє місце, за індексом конкурентоспроможності бізнесу – 81-ше. За індексом людського розвитку (ООН) серед 177 країн світу наша держава посіла 77-му (з індексом 0,774) позицію за станом на 2006 рік.

Головною причиною відставання України від розвинутих країн є неправильно обрані орієнтири державної економічної політики, які ґрунтуються на традиційному використанні матеріальних факторів економічного зростання, тому впровадження економіки знань є, як ніколи, *актуальним* для України, адже постає гостра проблема пошуку шляхів подальшого розвитку.

Основою нової економіки є знання як основний інструмент прискорення темпів науково-технічного прогресу та зростання добробуту нації. У даний час цінуються знання як елемент управління бізнесом, але управління знаннями як щоденна практика не береться до уваги. Це спричинене передусім браком перевірених моделей і процедур, які могли б служити для них певним провідником.

Lotus та ІВМ визначають Людей, Місця та Речі як три головні інгредієнти в ефективній інфраструктурі управління знаннями. Відповідно до цієї концепції люди, а не факти, є фокусною крапкою в управлінні знаннями.

В умовах інноваційної економіки у процесі управління знаннями необхідно також враховувати ряд факторів, пріоритетними серед яких є такі: людський, технологічний, індивідуальний, організаційний, глобальний, фактор часу.

Для успішної діяльності провідних компаній, які прагнуть працювати на рівні у світовому глобальному просторі, необхідна державна підтримка. Вона

повинна проявлятися у таких аспектах: вдосконалення технологічної, інституційної та організаційної бази національних інноваційних реформ; цілеспрямована підготовка кадрів високої кваліфікації; підвищення інноваційної культури суспільства; створення високоефективної системи телекомунікацій, запровадження новітніх методів передачі та обробки інформації; забезпечення якнайшвидшої інтеграції України у світовий інформаційний простір.